

УДК 811.163.41'373.22:582.634.26:[81'373.43''20''
811.163.41'373.22:582.634.26:[81'373.612.2''20''
316.74:811.163.41''20''

*Рајна Драгићевић**

(Филолошки факултет, Универзитет у Београду)

ОЦРТАВАЊЕ ДАНАШЊИЦЕ У НОВОЈ ЛЕКСИЦИ: ФИКУСОМАНИЈА У СРПСКИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ МЕДИЈИМА

У раду се описује метафоризација именице *фикус* у српском јавном дискурсу. Указује се на механизме развоја метафоричних значења и још једанпут се потврђује једна од главних лексичких тенденција у српском јавном дискурсу – пејоративизација и банализација лексичког система.

Кључне речи: јавни дискурс, медији, новинарски функционални стил, неологизам, метафора, фикус, српски језик.

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ. У раду о утицају глобализације на банализацију лексичког фонда (Драгићевић 2019: 83) закључили смо да се главни утицај глобализације на српски језик и на све остале словенске језике огледа у снижавању језичке културе и свођењу многих функционалних стилова на разговорни. Главна тенденција у мотивацији за настајање нове лексике јесте експресивизација. Циљ експресивизације новонастале лексике најчешће је обезвређивање људи, идеја, појмова итд. Пејоративизација се најефектније постиже изналажењем мотивације у речима које означавају вулгарне и баналне садржаје. Због тога се може закључити да се основне тенденције у настајању српске лексике крећу у следећем смеру: експресивизација – пејоративизација – банализација. У овом раду представимо ове тенденције на примеру именице *фикус*.

* rajna.dragicevic@fil.bg.ac.rs

2. ПУТ ИМЕНИЦЕ *ФИКУС* ОД СЕМАНТИЧКОГ ОКАЗИОНАЛИЗМА ДО НЕОЛОГИЗМА. Средином друге половине XX века, у шестотомном речнику српског језика Матице српске (који садржи грађу из прве половине XX века), лексема *фикус* је дефинисана као ботанички термин латинског порекла који означава *тропско, украсно дрво са великим, овалним листовима*. Почетком XXI века, у првом издању једнотомног *Речника српскога језика* Матице српске из 2007. године, *фикус* се дефинише као *собна, украсна биљка Ficus elastica с великим, дугуљастим, овалним кожастим листовима, из чијег се млечног сока добија каучук*. У другом издању истог речника, објављеном 2018. године, овој дефиницији додаје се допуна: *фиг. Да ли синдикат служи само као фикус властима?* (*Политика*).

Може се закључити да је у српској лексикографији запажено и забележено да је у другој деценији XXI века лексема *фикус* добила ново значење (обележено, додуше, тек као фигуративна употреба) и да је српски језик тако добио један од многих *семантичких неологизама* (како се обично називају нова значења већ постојећих лексема). Ово ново значење више нема статус okazaционализма, јер је ступањем у речник лексичка појава прерасла из okazaционалних у неолошке појаве.

Поглед у грађу коју сачињава језик српских електронских медија потврђује да је лексикографски поступак био ваљан, јер велики број примера убедљиво сведочи о новом значењу именице *фикус*, па чак и о његовом разгранавану.

Прве потврде проналазимо 2012. године, иако их је засигурно било и раније, што би се могло утврдити детаљнијом претрагом: *Дачић је упозораван да би могао постати „фикус премијер”* (Време, 5. 7. 2012). Нарочито се учестало јавља од 2017. године, када је Ана Брнабић изабрана за премијерку Србије. Како је и сама много пута у то време истицала: *Та особа ће бити ужасно критикована. Њу, иако још не знамо ко је, већ називају новим Мирком Цветковићем, икебаном, фикусом, истакла је министарка* (N1, 4. 6. 2017).

3. ЗАШТО БАШ *ФИКУС*? Именица *фикус* у синтагми *фикус премијер* означава особу која нема никаква стварна овлашћења, права и одговорности, којом манипулише неко ко има стварну власт, која је дужна да поступи према туђим налозима, која је слепо послушна и не испољава сопствено мишљење. Значење је настало метафором заснованом на одликама *фикуса* као биљке. Он је нечујан, непокретан, а као и све собне биљке има само једну улогу, а то је украшавање простора у којем се налази. Метафоричну везу између *фикуса-биљке* и *фикуса-особе* сликовито је описала министарка Зорана Михајловић: *Нисам од оних који климају главом и не во-*

лим *фикусе*, чак ни као *цвеће*. Иако је тропска биљка, добро успева и код нас јер јој не треба много пажње (Блиц, 31. 12. 2017).

Поставља се питање због чега је ово значење развила баш лексема *фикус*, а не *љубичица*, *љиљан*, *кактус* и др. Одговор проналазимо у чињеници да је *фикус* најпознатија и најраспрострањенија собна биљка, којој припада чак 850 биљних подврста и која у нашој средини спада искључиво у украсно растиње. Лако се одржава и као таква не изазива никакве муке свом власнику – упадљива је, велика, брзо расте, а не захтева нарочиту бригу и улагања. Важност упадљивости *фикуса* искористио је новинар Драгољуб Петровић, пејоративно описујући другог новинара: *Сарапа је живи доказ да фикус не расте у висину, него у ширину* (N1, 2. 8. 2019). Све ове одлике *фикуса* покренуле су метафоричке асоцијације по сличности између баш ове биљке и посебне врсте људи за које се верује да су спремни на слепу послушност.

4. ГРАМАТИЧКИ И ТВОРБЕНИ ПОКАЗАТЕЉИ МЕТАФОРИЗАЦИЈЕ. На персонификацију именице *фикус* указују и неки граматички показатељи. Иако биљке спадају у бића, граматичке категорије показују да оне у српском језику имају статус предмета.

Именица *фикус*, баш као именице које означавају предмете, има изједначене облике номинатива и акузатива (нпр. *Видим фикус*), али персонификовани *фикус* све чешће има акузатив једнак генитиву (као: *Видим човека*):

Радим свој посао у складу са законом, ако хоћете да имате фикуса, такав нисам и никада нећу да будем! (Пинк, 12. 1. 2020, Александар Вучић).

На предметност *фикуса* када означава биљку указује и небројивост (*Волим фикус*, као *волим лимун*), али персонификовани *фикус* је бројива именица и има јединину и множину:

Да се не доносе одлуке без консултација са људима који живе овде, не са овима који су ту фикуси (НСПМ, 16. 2. 2019).

Не волим фикусе (Блиц, 31. 12. 2017, Зорана Михајловић).

Ако у неком простору има више појединачних примерака биљке *фикус*, рећи ћемо да се у сали налази *фикус*, али када се биљка персонализује, онда се из неодређеног мноштва издвајају јединке. Овај процес није завршен, па још увек има далеко више примера у нашој грађи у којима је *фикус* небројив, нпр. *Они су најобичнији фикус*. Овим граматичким средством појачава се пејоративност – достојанство појединаца се додатно нарушава ако их је више, а посматрају се као јединствена неодређена, нераздвојива целина. Пошто небројивост појачава непожељну маркираност, не

треба очекивати да ће се икада довршити процес добијања бројивости именице *фикус* када означава особу.

Када се именица *фикус* напише великим почетним словом, она прераста у више од детерминатива. Претвара се у властито име, изједначава се с појмом на који се односи, прераста у његово идентитетско обележје:

Докажите да нисте Фикус, изнесите своје мишљење (НСПМ, 30. 1. 2017, Ђорђе Вукадиновић).

Закључујемо да се граматичка и правописна обележја користе за појачавање експресивизације (пејоративизације) када је то потребно.

Постоје и творбени показатељи да се лексема *фикус* учврстила у свом метафоричком значењу. Доказ су шалјиви деривати ове именице чије значење је засновано на метафоричкој семантици именици *фикус*:

Редовно одговара на сва питања председника Вучића у сопственој емисији, где „фикусира” улогу водитеља (Н1, 16. 8. 2019, Драгољуб Петровић).

Касније је и изабран за градоначелника Београда, али је ту функцију претворио такође у фикус, а кључеве града предао Горану Весићу, који је све само није фикус. Фикусоманија у правом смислу те речи (Данас, 20. 11. 2018, Ненад Кулачин).

5. ФИКУС КАО МЕТАФОРИЧКО ИМЕНОВАЊЕ ОДРЕЂЕНЕ ОСОБЕ. Највећи број примера за *фикус* који означава особу односи се на премијерку Србије, нарочито у време када је тек изабрана на ту функцију и непосредно после тога.

Називали су је *првим фикусом Србије, госпођом фикус, фикус-премијерком, фикусом из Немањине, дражесним фикусом што понекад говори из Немањине, лутком/фикусом, кул фикусом у виду ЛГБТ премијерке, фикусом који додаје папире у облику премијерке*:

Први фикус Србије је индивидуа која ће остати упамћена по томе што је у њеном мандату Србија и званично постала окупирана земља (НСПМ, 7. 4. 2019, Марко Бастаћ).

Бећић је рекао да је пре неколико дана Брнабић, коју је назвао „госпођа фикус” опет „слагала” када је рекла да неће да да оставку зато што су њу изабрали (НСПМ, 29. 3. 2019).

Потом је фикус-премијерка појаснила да је та Стратегија ЕУ велика шанса за Србију (НСПМ, 11. 2. 2018, Жарко Јокановић).

Од фикуса који додаје папире у облику премијерке,¹ која по Уставу има значајно већа овлашћења од председника државе, до сијасет увреда, етикетирања (Данас, 18. 1. 2018, Динко Грухоњић).

Брисел све друго може да гурне под тепих „стабилности” и камуфлажног „Прајда”, заклони cool фикусом у виду ЛГБТ премијерке (НСПМ, 20. 10. 2017, Зоран Ћирјаковић).

¹ Занимљив је пут метафоричких процеса осведочених у овом примеру. Прво се особа онечовечава и постаје биљка, а затим се биљка персонализује, па обавља посао који обично раде људи: *фикус додаје папире*.

Деси се, међутим, да се некада налети на неку мину као што је налетео наш фикус из Немањине (Данас, 20. 11. 2018, Ненад Кулачин).

Није ваљало, иначе би процветало да је вредело чему, баш као онај дражесни фикус што понекад говори из Немањине II и зове се Ана (Стање ствари, 20. 8. 2018, Михаило Меденица).

Ево, рецимо, јел' ико верује да је Брнабић премијер или само лутка/фикус? (коментар читаоца).

Премијерка је више пута изјављивала да не замера онима који је сматрају фикусом:

Говорећи о критикама, она је рекла да је очекивала увреде да је „фикус” и да је то није нарочито заболело (НСПМ, 28. 6. 2019).

Не занима је да ли ће је неко због таквог става назвати фикусом, већ ће наставити са таквим начином рада (Бета, 4. 7. 2019).

Мислим да су и пре него што се знало ко ће бити премијер већ били налепили етикету „фикус”, само се чекало име (Ало, 14. 1. 2018).

Било је и оних који су тражили од премијерке да покаже да није фикус:

Докажите да нисте Фикус, изнесите своје мишљење о Савамали, Јајинцима и руском хуманитарном центру у Нишу (НСПМ, 30. 6. 2017, Ђорђе Вукадиновић).

Да ли ће она доказати да у ствари није фикус – како је оптужују припадници опозиције – и нешто уради поводом тога, натера њега да се извини или да га смени – рекао је Аздејковић (Данас, 28. 8. 2018).

6. ОД ОДРЕЂЕНЕ ОСОБЕ ДО БИЛО КОЈЕ ОСОБЕ. Етикета *фикус* је у почетку своје захуктале примене била резервисана само за премијерку, а затим је почела да се користи као ознака за било коју особу која, према оцени аналитичара, не обавља свој посао самостално, уместо које мисли неко други, која служи за украс.

З. Радојичић је фикус: *Једини одговоран за овај циркус је градоначелник познат под именом Фикус 2.0 (Бета, 14. 3. 2019, Општина Стари град).*

Н. Стефановић је фикус: *Немој да се љути Ненад Стефановић, он је тамо фикус (Директно, 1. 1. 2020).*

М. Цветковић је фикус: *Борис Тадић је марионетску владу третирао као спој фикуса (Цветковић) и будала (Маловић) (НСПМ, 5. 9. 2019, Зоран Ћирјаковић).*

М. Марић је фикус: *Миломир Марић редовно одговара на сва питања председника Вучића у сопственој емисији, где „фикусира” улогу водитеља (N1, 16. 8. 2019, Драгољуб Петровић).*

П. Сарапа је фикус: *Сарапа је живи доказ да фикус не расте у висину него у ширину (N1, 2. 8. 2019, Драгољуб Петровић).*

А. Вучић је фикус: *Није фикус Ана Брнабић. Фикус је Александар Вучић (Данас, 4. 9. 2017, Славиша Лекић).*

Т. Николић је фикус: *Одлазак Томислава Николића са функције председника Србије свакако ће утицати на побољшање односа Србије и држава региона, али треба рећи да је он на тој позицији ипак фигурирао као фикус (Данас, 1. 7. 2017, Снежана Чонградин).*

Особа третирана као фикус обично има свог господара, што се у неким примерима експлицитно истиче употребом именичких синтагми с присвојним придевом или посесивним генитивом као зависним чланом, а именицом фикус као центром:

Нисам Радуловићев фикус, али га поштујем (Данас, 27. 4. 2018, Бранислав Михајловић).

На тај начин може да демантује све оне који је називају фикусом Александра Вучића (НСПМ, 29. 6. 2017, Ђорђе Вукадиновић).

У ово не спада оптужба да ће она бити фикус или икебана Александра Вучића (Пешчаник, 30. 6. 2017, Ана Јовановић).

У институцији којом је касније управљао каснији Милошевићев фикус-председник и хашки оптуженик Милан Милутиновић (Пешчаник, 21. 1. 2012, Милица Јовановић).

Пошто је у савременом српском језику раширена употреба именице фикус са погрдним значењем које је већини говорника добро познато, многима је веома стало до тога да сачувају своје достојанство, самосталност и самосвојност и да не буду фикуси:

Овај рок је апсолутно неприхватљив, ту нема никакве дилеме ни за мене, ни за било кога ко не жели да буде само фикус (НСПМ, 27. 5. 2020, Ђорђе Вукадиновић).

Мислим да ће мало ко из опозиције сада пристати да изађе, сем уколико не жели да буде фикус (НСПМ, 23. 4. 2020, Ђорђе Вукадиновић).

Нећу да учествујем само као фикус (НСПМ, 17. 3. 2020, Ђорђе Вукадиновић).

Нисам Радуловићев фикус, али га поштујем (Данас, 27. 4. 2018, Бранислав Михајловић).

Радим свој посао у складу са законом, ако хоћете да имате фукуса, такав нисам и никада нећу да будем! (Пинк, 12. 1. 2020, Александар Вучић).

7. Од ЈЕДНЕ ОСОБЕ ДО ГРУПЕ ЉУДИ. И група људи, обично оних који су повезани истим послом или функцијом, могу фигурирати као фикуси или фикус (ово потоње је експресивније јер појединце своди на безобличну масу). У српској јавној речи најчешћи фикуси су министри, али и цела јавност се може назвати фикусом.

Министри су фикуси: *Све са фикус премијером и фикус министрима и, зазвучаће познато шетачима заслепљеним презентизмом, свемоћним заменицима и државним секретарима* (Корени, 1. 5. 2019, Зоран Ћирјаковић).

Министри су фикуси: *Њих карактерише, као и остале етничке партије, послушничтво министра фукуса који стоје иза председничких првака* (Пешчаник, 31. 3. 2020, Дино Мустафић).

Премијери, министри и др. су фикуси: *Проблем је што он по својим дворским канцеларијима узгаја поприличан број стабала фукуса, могу да се зову премијери, министри, специјалци за ово, ОНО и ДСЗ* (НСПМ, 10. 5. 2019, Цвијетин Миливојевић).

Министри, посланици, чланови комисија, саветници су фикуси: *Зашто онда плаћамо онолике назови министре, посланике, чланове комисија, саветнике, када све то мо-*

же за једну плату Вучићу? И онако су сви ови други само фикуси по саксијама (Данас, 23. 7. 2020).

Председнички сарадници су фикуси: „Када бих желео да нацртам све његове фикусе по Србији, на локалу, требала би ми цела књига”, каже Кораксић (Бета, 1. 12. 2018, Предраг Кораксић).

Гости су фикуси: Услужни домаћин и гости-фикуси украшавају монолог премијера (Цензоловка, 5. 11. 2015, Душан Микља).

Грађани су фикуси: Да се не доносе одлуке без консултација са људима који живе овде, не са овима који су фикуси (НСПМ, 16. 2. 2019).

Националисти су фикуси: После приватизације истрао је или ућуткао чак и своје фикус „националистe” (НСПМ, 28. 9. 2017, Зоран Ђирјаковић).

Левичари су фикуси: Она ће морати да крене као нешто што ће – не само левичарским фикусима већ и свим робовима опoјних „постисторијских” догми – деловати као десница (НСПМ, 16. 6. 2019, Зоран Ђирјаковић).

Јавност је фикус: Открива „Новостима” Родољуб Шабић, повереник за информације од јавног значаја, признајући метафорично да се јавност у Србији, за разлику од демократских друштава, још своди на – фикус (Новости, 10. 7. 2006, Родољуб Шабић).

8. ОД ГРУПЕ ЉУДИ ДО ИНСТИТУЦИЈЕ. Уобичајеном метонимијском везом која се регуларно успоставља између институција и људи који их представљају, и институције, организације, удружења могу бити фикуси у српском јавном дискурсу:

фикус-Влада: По моделу Сретена Угричића, самопроглашеног наследника Данила Киша, а који је веровао да ће постати следећи министар културе у фикус-влади Бориса Тадића (Стање ствари, 6. 8. 2020, преузето из Печата, Зоран Ђирјаковић).

фикус-Влада: Теодоровић је рекао да је доживљава као „фикус владу” о којој мисли све најгоре (N1, 2. 7. 2018, Душан Теодоровић).

фикус-опозиција: Постизборна криза власти и крах „фикус” опозиције (НСПМ, 16. 7. 2020, Ђорђе Вукадиновић).

фикус-опозиција: Тако је излазност повећана, али је фикус-опозиција потопљена (Стање ствари, 24. 7. 2020, Слободан Антонић).

фикус-Парламент: Стали смо данас на црту рекавши да више нећемо пристати да парламент буде фикус (НСПМ, 3. 12. 2018, Ђорђе Вукадиновић).

фикус-Скупштина и фикус-Влада: Било је јасно да је Скупштина један фикус, један украс који ничему не служи: нису реаговали ни када је било јасно да је и Влада фикус (Слободна Европа, 1. 10. 2012, Дубравка Стојановић).

фикус-компанија: Мислим да су руска и канадска компанију послужиле као фикус на том тендеру (N1, 2. 9. 2018, Миша Бркић).

фикус-функција градоначелника: Касније је изабран за градоначелника Београда, али је ту функцију претворио у фикус (Данас, 20. 11. 2018, Ненад Кулачин).

9. ОД ИНСТИТУЦИЈЕ ДО НАЧЕЛА, ИДЕЈЕ И ДР. Људи-фикуси обављају функције-фикусе, а то значи да су им и идеје, као и политика за коју се залажу такође фикуси.

Не треба сумњати да ће преклапање између препорука у Белој књизи и њене фикус политике бити изузетно, ако не и потпуно (Vranje News, 8. 11. 2019, Марио Рељановић).

Фикус револуција (Данас, 6. 10. 2011, Дејан Јеремић)

Фикус ботаника Вучићеве владавине (DW, 30. 8. 2017, Драгољуб Петровић)

10. ФИКУС У КОНТЕКСТУ. Статус лексеме ствара се у контексту, па је процена значења лексеме, а нарочито њене експресивности, најочигледнија у контексту у којем се употребљава. Зато треба прво осмотрити најближе окружење именице *фикус* у српским електронским медијима, а то су синтагме у којима се појављује ова именица.

У именичким синтагмама у којима је именица *фикус* један од саставних чланова уобичајено је да ова лексема врши функцију именичког атрибутива. Улога ове именице је да детерминише неку другу. Да се подсетимо: *фикус-Влада, фикус-опозиција, фикус-председник, фикус-премијерка, фикус-министри, фикус-политика, фикус-улога, фикус-покриће, фикус-преговори, фикус-националиста.*

Приметно се увећава број именичких синтагми у којима је *фикус* управни члан који се прецизира зависним чланом. То значи да је ова лексема у метафоричком значењу стекла препознатљиву референтност која јој омогућава самосталност на појмовном нивоу, па може имати и детерминаторе: *геј-фикус, стрејт-фикус, госпођа-фикус, cool фикус, украсни фикус, левичарски фикус, најобичнији фикус, дражесни фикус, официјелни фикус, фикус 2.0, Радуловићев фикус, фикус или икебана Александра Вучића, фикус који додаје папире, фикус што повремено говори из Немањине, фикус из Немањине, први фикус Србије, фикус у виду ЛГБТ премијерке.*

Фокус на предикате реченица које садрже именицу *фикус* указује на изразито негативну маркираност ове лексеме коју не треба посебно коментарисати: *влада нестаишица геј-фикуса, потопљена је фикус-опозиција, не жели да буде фикус, нећу да учествујем само као фикус, своди се на неку врсту фикуса, доживљава је као фикус, нећемо да фигурирамо као фикус, нећемо пристати да парламент буде фикус, компаније су послужиле као фикус, биће само фикус, већ су били налепили етикету фикус, заклонити се фикусом, своди се на фикус, ставити у функцију фикуса, хоће да му будем фикус, фигурирати као фикус, претворити се у фикус, рећи нешто фикусу, фикусу је прекипело, изигравати фикус, фикуси украшавају монолог премијера, глумити фикусе, седети као фикус.*

Само један пример изазива пажњу јер указује на понашање неповезиво с оним које очекујемо од *фикуса*:

Премијер Конте, кога су најчешће сматрали „фикусом” спремним да изиграва пред светом мир у кући није издржао притиске ксенофобне Леге, односно њеног вође Салвинија. Тако је „фикус” коме је прекипело да трпи надменог простака Салвинија,

експлодирао: уљудним тоном, али тешким речима, оптужио га је за подривање рада Владе, неодговорно понашање, опортунизам, одсуство храбрости, нелегалност, одсуство институционалне културе, ауторитаризам, злоупотребу религије (Пешчаник, 23. 8. 2019, Милутин Митровић).

Из овог примера може се закључити како се понаша неко ко, упркос очекивањима, није фикус.

11. ФИКУС-БОТАНИКА. Сви представљени примери, као и многи други, откривају појмовне метафоре којима се у српским медијима концептуализује владавина садашњег председника. Метафоричку слику најубедљивије је приказао Драгољуб Петровић:

Свако би временом постао фикус на том месту. То је просто ботаника Вучиће-ве власти. Пошто сам себе доживљава као врховног команданта свега – од фудбала, до војске и роштиљијаде – он не дозвољава да се било који функционер истакне или угрози његову популарност (DW, 30. 8. 2017).

Већ навођени примери из српских електронских медија показују да се Влада метафоризује као ботаничка башта. Министри су метафоризовани као фикуси, а на челу Владе је „први фикус Србије”. Председник је у тој метафоричкој слици представљен као баштован којем та башта припада, који одозго залива своје фикусе и тиме им даје живот, брине о њима и очекује њихову слепу послушност.

12. ЗАКЉУЧАК. Тенденцију пејоративизације и банализације лексичког фонда српског језика коју региструју електронски медији у Србији представили смо на примеру именице *фикус*. Показали смо како се развило метафоричко значење којем је у основи персонификација биљке и како је оно, даље, омогућило нове употребе, па и новонастале деривате. Пратили смо развој употребе персонификованог значења лексеме *фикус* од случаја када се односила на једну одређену особу, преко могућности да означава било коју особу, затим и скуп особа, а онда и институцију коју представља скуп тих особа, па све до идеја и начела које репрезентује одређена институција. Дакле, метафоричко значење именице *фикус* произвело је и неколико метонимијских значења процесом ланчане метонимије. Закључујемо да и банални, пејоративни лексички садржаји свој настанак дугују коришћењу лексичких процеса у свом пуном капацитету, тј. засновани су на језичкој креативности исте врсте која омогућава настанак нових речи у књижевноуметничком функционалном стилу.

ЛИТЕРАТУРА

ДРАГИЋЕВИЋ 2019: Рајна Драгићевић: „Допринос глобализације банализацији лексичког фонда српског језика”, *Глобализација и славјанскае словаўтварэнне: XVI Міжнародны з’езд славістаў* (Бялград, 19–27. 8. 2018) : Тэматычны блок / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі. Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа. Беларускі камітэт славістаў. Камісія па славянскім словаўтварэнні пры Міжнародным камітэце славістаў. – Мінск : Права і эканоміка, 2019, 74–84.

ИЗВОРИ

РМС: *Речник српскохрватскога књижевног и народног језика I–VI*, Нови Сад, 1967–1976: Матица српска.

РСЈ: *Речник српскога језика*, друго издање, Нови Сад, 2018: Матица српска.
Електронска издања српских медија доступна преко претраживача Google.

Рајна Драгићевич

ОЧЕРТАНИЕ НАСТОЯЩЕГО В НОВОЙ ЛЕКСИКЕ: *ФИКУСОМАНИЯ* В СЕРБСКИХ ЭЛЕКТРОННЫХ СМИ

Резюме

В статье описывается метафоризация существительного *фикус* в сербском публичном дискурсе. Указываются механизмы развития метафорических значений и еще раз подтверждается одна из основных лексических тенденций в публичном дискурсе - пейоративизация и банализация лексической системы.

Ключевые слова: публичный дискурс, медиа, журналистский функциональный стиль, неологизм, метафора, *фикус*, сербский язык.